

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Felelős szerkesztő: Soóthy Gyula.

A lap szellemi részét illető cikkek a szerkesztőségnek, az előfizetési pénzek az egyházmegyei pénztár (Gyulafehérvár) címére, reklamációk pedig a kiadóhivatalnak (Papp György) küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Az előfizetés díjai:		
Egész évre	—	8 Kor
Félévre	—	4
Negyedévre	—	2
— Hirdetések díjszabás szerint. —		

A magyar gazdasszonyokhoz.*)

A nyirkos éjszakák novemberben, decemberben megfosztják az erdőt lombjaitól, azt gondolnók, hogy meghalt az élet. S a mikor letarolják a tölgyest és kitermelik fáját, úgy látszik, hogy nem a fáját, hanem a lelkét szaggatták, hasogatták szét a szekercék. De sem abban a novemberi, decemberi éjszakában nem hal meg az élet. A nemzetek életében is ilyen tekek járnak, a nemzeti élet szálás erdejét is letarolja az erőszak, de az élet ki nem vész.

Az ötvenes évek a magyar népek történetében egy ilyen telet jelentenek, az erőszak itt is pusztított, sok embernek megzavarta a fogalmát, megrendítette a magyar nép hivatásába vetett hitét, de voltaképpen amikor itt Széchenyi Istvának és Teleki László grófnak véres arnyékai egy ködbeborult hazafiúi remény-

* Elmondotta dr. Prohászka Ottokár püspök a MGÖE. közgyűlésén.

ség perspektívájával kísértettek, ugyanakkor a mélységbe vonult a nemzeti érzés, a nemzeti élet és tavaszt sürgetett. S ha Kegyetek kérdezik tőlem, hol van az a mélység, ahová a nemzeti génusz elvonult és elmenekült, hol van a nemzeti életnek és szépségnek regeneráló sejtje, hol van a nemzeti erőnek ősi energiaforrása? — Azt mutatja a történelem nekem is azt kell hangoztatnom, hogy a magyar nemzetnek mint minden népnek regeneráló sejtje a család, a magyar nemzeti élet erőforrása, a leghatalmasabb erőforrás a otthon. A magyar génusz is ott szedte magát össze, ahova minden érzés az erőszak köréből menekszik, hogy a fájdalmat bizalomná változtassa és ez a családnak a szentélye. Ez az inspiráció teremtette meg a Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesületét.

Tudom ugyan, hogy sokan kicsinylik, keveslik azt, amit az ilyen egyetek tettek és tesznek és rámutatnak arra, hogy a jótékony egylet elavult fogalom, meghala-

dott álláspont. Maga ez a név, ez a cím, hogy Magyar Gazdasszonyok, a régi egyszerűségnek és igénytelenségnek benyomásával hat reánk, érezzük, hogy ezt a nevet nem modern áramlat, nem kávéházak kirakataiban ülő divathölgyek találták ki, hanem kitalálták ezt a hagyományos multak talaján erőteljes nemzeti érzéstől átitalott magyar nők, akik megéreztek, hogy igenis, kultúra kell, haladás kell, de mindenekelőtt nemzeti alap kell.

A magyar női szívek is megéreztek a családi, szülői és gyermeki kapcsolaton túl a nagy nemzeti egységet és ez a nagy nemzeti egység mint egy elementáris, fenntartó, hatalmas, hódító érzés tört ki belőlük. Az ötvenes-hatvanas évek asszonyai rámutattak arra: Akartok magyar nemzetet? Adjatok magyar gazdasszonyokat! A kik a kultúra, haladás színvonalán állnak, akik a magyar háztartást telíteni tudják az életnek kellemével, összes értékeivel és ennek a magyar háztartásnak megint csak a magyar gazdasszony a

TÁRCA.

Szováta-gyógyfürdő, 1911. év. jun.

Főtisztelendő Főszerkesztő Úr!

Tekintettel arra, hogy az előző évben az itten megfordult vendégek száma meghaladta a négyezeret, tehát Szováta már a leglátogatottabb fürdők közé lépett; tekintettel arra, mondhatnám, az egész világon egyedül álló jelenségre, hogy az itteni só és a legbujább növényzet egymást ki nem zárják, sőt egymással párosulva fordulnak elő; tekintettel arra is, hogy a mi „Medve tavunk” egészen alant és fönt hideg minőségű, de a felszíntől mintegy méternyire meleg, sőt annyira forró, hogy ha többen fürdőve, fel nem kavarják, égési sebeket is okoz, stb. . . mindez elégséges okul szolgálhat arra, hogy egy levelet elkövessek a szovátai fürdő viszonyokról, azon reményben, hogy e szerény sorok nem kerülnek a papirkosár feneketlen örvényébe, mielőtt sajtó alá jutnának.

Qui bene distinguit, bene docet, mondja a latin közmondás. Ebből kifolyólag nem akarok mindent egy kalap alá venni, hanem részletezem a mondani és tudnivalókat. Mivel fürdőről van itten szó, kezdjük mindjárt a vizeit leírni. Ezek között első az ugynevezett Géza, a második a Feketető, harmadik a Medvető és ennek két függeléke a Vörös- és Magyarósi tavak. Tévedne azonban, aki azt hinné, hogy csakis eme megnevezett tavak léteznek Szovátafürdőn, mert csak a Géza környékén is legkevésbé négy kisebb sós tó van, amelyek azonban kisebbek lévén és nem kezelhetvén, üzemen kívül esnek. Állandó használatban vannak a Medvető, Feketető és a Géza.

I. A Medvető nevet onnét vette, mert a keleti kilátóról nézve a tavat, úgy néz ki, mint egy preparált és lefektetett medvebőr. Ez egyike a legújabb keletkezési, de egyuttal a legjobban felkapott tavaknak. Szovátai korosabb emberek beszélik, hogy ezelőtt mintegy 60 évvel e tő helyén fák diszelegtek és mutatják a tő mellett ama földnyulványokat, a melyeken a tő keletkezése után átjártak a tőn vízen, amíg azok is

le nem süllyedtek a tő fenekére a tő közepe táján.

A Medvető kerülete ezerszázhetven méter, tehát valamivel több egy kilométernél. Körülkörüli tudás erdő és buja növényzet övedzi. Vize annyira sós, hogy az emberi testet nem engedi alámerülni. Csakis, ha valami fába fogódzunk és erővel letaszítjuk magunkat, vagyunk képesek alákerülni rövid ideig. Sőtartalma a Feketetőéhoz viszonyítva úgy áll, mint 38 az 1-hez. Ez magyarázza meg azt is, hogy miért nem alkalmas a Medvető az uszás megtanítására és megtanulására. Az uszmester csakugyan állandóan a Feketetőnél tanít, a mely sőtartalmanál fogva szintén fenntartja ugyan az emberi testet, de csak azokét, a kik már jól tudnak uszni és fekvő helyzetben egyensúlyozni tudják magukat.

A Medvető keletkezése, amint már említve volt, újabb keletű. Állítólag a rómaiak bányázták alá, a mennyiben szavahihető emberek beszélik, hogy mielőtt a tő keletkezett volna, a tő felett elterülő föld alól, tehát magából a tőből különböző szerszámokat vetett ki a meg-

OBERBAUER A. UTÓDA

BUDAPEST, IV. VÁCI-UTCA 41.

„A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebbi egyházi szerek, ruhák, zászlok stb. gyára.”

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

tipusa, a vezető szelleme, melengető sugara. Hogyha az az asszony értelmetlen, neveletlen, babonás, megsínyli azt az egész család, az egész háztartás, úgy hogy azt mondhatnám, hogy a férfi neveletlensége, értelmetlensége, babonássága csak magamagának árt, de voltaképpen az asszony értelmetlensége, neveletlensége az egész családnak árt.

A szentírás sem tud nagyobb dicséretet, mint azt, hogy az asszony, aki a háznál minden, a háznak lelke, a férjnek kincse, aki gyermekeinek szerető anyja, az indiai gyöngynél drágább értéknek nevezi. A magyar nő ne akarjon lenni kópíja a férfinak, hanem legyen eredeti magyar nő, ne legyen csinált virág az egyenlőség kaptafáján, az egyenlőség fanatizmusával színezett virág, hanem legyen saját törzsén fakadó virág és érezze mindig azt, hogy az ő nagy hivatása: feleségnek lenni és nem ellenfélnek.

Ezt a programot látom én egyre győzelmesebben kiemelkedni a magyar gazdasszonyok egyesületének irányzatában. Ez egy program, mely manapság is megállja helyét. E program szent, e program fenséges, azt kívánom, váltsa ki a magyar gazdasszonyok orsz. egyesülete ezt a programot az erőteljes, haladó, virágzó magyar nép jólétére.

Támogassuk szívvel-lélekkel, vagyis tollal és pénzünkkel az egyházmegyéink érdekeit szolgáló egyetlen lapunkat.

gyülemlét viz, a melyek alakjuknál fogva is, csak vágó és emelő szerek lehetnek.

Hogy a Medvető felett valamikor erdőség terült el, azt minden kétséget kizárólag igazolják ama most is látható tölgyfaágak, a melyek, különösen a keleti szelen, abból kimeredeznek és a t. el. jelölt részek.

Páratlanul érdekessége a víznek abban áll, hogy a felszintől mintegy méternyi mélységre annyira forró, különösen május havában, hogy égési sebeket idéz elő a vizgázatlan fürdőzőknél. Június havában a forróságából valamit veszít, amit abból magyaráznak meg, hogy e hónapban már többen is fürdővén benne, a folytonos mozgás és csónakázás által a hideg és meleg részek egymást kezdik kiegyenlíteni. Ez annyival valószínűbb is, mert a tulajdonképpen fürdői évad beálltával teljesen kiegyenlítődik a felső és alsó vízrések közötti hőkülömbözet, elanynyira, hogy alig bírja az ember magát a fürdőből a kellemes érzés miatt kieroszakolni.

A víz felmelegedését különféle képpen magyarázzák; de a vélemények között legvalószínűbbnek látszik az, hogy a tó vízében szakadatlanul végbemenő vegy bomlás idézi elő a meleget és a felette elterülő édes víz éppen úgy visszatartja e meleg felszínre jutását, mint téli időben visszatartja a hó a föld meleget.

A Medvető vizének a meleget tehát az idézi elő, hogy felülől táplálkozik a beleje folyó édes vízzel, a mi folytonosan elegyedik az alatta sóteltelt vizekkel. Ha tehát a Medvetőnek alulról volna a forrásvíze, megszűnnék e páratlanul nagy hőtoka. Világítsuk meg e nézetet egy analog esettel.

A NAGYVILÁGBÓL.

Népzarándoklat a Szentföldre.

A főtisztelendő egyházmegyei Hatóságok és a rendi előjárók engedélyével rendező P. K a i z e r Nándor szent Ferenc-rendi aldozópap és szentföldi komiszárius.

Indulás Budapestről 1911. július 28-án. Július 27-én d. u. 5 órakor gyülekezés a Ferenc-rendi zárda udvarában Budapest, II. Margit-körút 23. Este 6 órakor prédikáció és litánia. Július 28-án reggel 4 órakor szent mise és közös szt. aldozás. 6 órakor kivonulás körmeletben a vasúti állomáshoz s 7 órakor indulás. Visszaérkezés augusztus 30-án.

Arak: I. oszt. 700 K., II. oszt. 550 K., III. oszt. 350 K.

Ezen árakban befoglaltatik:

1. Vasúti- és hajójegy Budapesttől—Jeruzsálemig és vissza. 2. Triesztől—Jaffáig ellátás a hajón szeszes ital nélkül. 3. A Szentföldön 9 napi teljes ellátás borral. 4. A bethlehemi kirándulás kocsis költségei. 5. A Szt. János kirándulás kocsis költségei. 6. Jaffában ki- és behajózás költségei. 7. Jaffától—Triesztig ellátás a hajón szeszes ital nélkül. 8. Az útlevelet látta-mozásának költségei. 9. A jeruzsálemi török kézen levő szentélyeket látogatása után járó díj (20 korona.)

Az ellátás kötelezettsége Triesztől—Triesztig tart.

Utirány: Budapest—Trieszt—Jaffa. (Itt azok szállnak ki, akik nem vesznek részt a Nazareti úton s egy rendelkezésükre bocsátott ferenc-rendi Atyával Jeruzsálembe mennek, ahol meg-nézik a szentélyeket, míg a többi Nazaretből visszaérkezik.) Caifa—Carmelhegy—Nazaret (há-

A Feketető vize ellentétben a Medvetővel a felszínén (meleg időben) a legmelegebb és minél alább merülünk el benne, annál hidegebb. Közbe legyen mondva, eme vízbe felülől sem édes víz, sem sós víz nem folyik; tehát a táplálékát a legnagyobb valószínűséggel alulról kapja. E tónak felszínét az előzmények szerint a nap melegíti.

Volt azonban eset reá, hogy négy nap és négy éjjel, 1908-ban, szakadatlanul esett az eső elannyira, hogy a Feketető vize a közvetlen mellette fekvő hegyről beleje ömli szkosz, s sáros esővíztől teljesen megsárgult. E négy nap i időközben, a nap melegét teljesen nélkülözte a Feketető, és mégis a vize nemcsak le nem hült, hanem két fokkal melegebb volt, mint a legmelegebb időkben is. Ezen tény tehát világosan azt mutatja, hogy a föléje ömlő édes esővíz előidézvén a Feketető vizében is a vegy bomlást, ez a Medvetőhöz hasonló meleget idézett elő.

Kapcsolatosan a Medvető leírásával fel lehet említeni még a következőket:

Fürdeni lehet benne mindaddig, a míg a külső levegő hőmérséklete a vetkeződest megengedi; tehát szeptember és október melegebb napjaiban, de néha novemberben is. Azonban a föléje ömlő forrásvíz annyira hideg, hogy általában kaverni kell az alatta fekvő melegebb vízzel november havában. Ha valaki a saisonon kívül akar itten fürdőzni, legtanácsosabb annak május havában jönni, mert akkor a Medvető a legmelegebb és a napok is hosszabbak, mint pld. októberben. Ha a tó felé uszóházat emelnének, valószínűleg a téli időben is lehetne a Medvetőben fürdeni; természetesen

rom napi tartózkodás az oda és visszaútazással együtt; ez idő alatt, aki akar, saját költségén mehet a Taborhegyre lovon vagy száron) Caifa—Jaffa—Jeruzsálem—Bethlehem—Szent-János (ez idő alatt aki akar, a saját költségén mehet Jerichóba, Jordánhoz és a holtengerhez) Jaffa—Trieszt—Budapest.

Jelentkezés:

Jelentkezni lehet csakis P. K a i z e r Nándornál (Budapest, II. kerület, Margit-körút 23. szám), mely alkalommal 50 korona előleg küldendő be.

MEG VAN!

KIBUJT A — LÓLÁB.

II.

Hogy ez a fekevesztett agytermék szabad-körműves produktum-e, afelett — úgy hisszük — nincs mit gondolkozni. De, hogy mindez miért kell a nép kezébe, azt nemcsak lehet, de kell is szóvá tenni. (Ezzel aztán magyarázatot is nyer a szives olvasó arra, miért tartottuk mi szükségesnek — ami talán szokatlan — ily körülményesen egy kalandáriummal foglalkozni.)

Miről is van itt szó? Darvinizmusról! Azaz, hogy: mamuthizmusról!*) Kérdjük: mi szüksége van erre a kezemunkás magyar népnek? Semmi! Ha pedig egy korlátokat tört elme mindenáron talajt keres „tanulmányainak”, vagy perbeszállni óhajt önmesterével Darvinnal, ne tegye ezt a Nép Barátja Naptárban, hanem húzódjék vissza tegyenek fejlődési helyére, valamely természettudományi szakközönybe. Mert a nép lelke az ilyen hülyeségektől eddig még

*) Bocsásson meg Ft. Szerkesztő úr, bármennyire gyűlölem is a jelen korban annyira divatos „izmosos” képzést, ez egy esetben magam is kénytelen voltam vele élni.

csakugy, ha a fürdőházat egy pontban fixirozzák, mert a Medvető felületén is télen az édes-víz befagy a tó felett, míg a sóval telített víz (pl. az Ida villa mellett) — 20 foknál sem fagy be.

A rendes fürdői időnyben, ha szeles és esős napok következnek, a publikum fürdőkházaiban fürdik, mert a Medvető melegebb vízrétegeiből általában pumpolnak fel e célra, a kényelmesen berendezett fürdőszobákba. Tapasztalati tény azonban, hogy esős időkben is a fürdést el lehet végezni, mert időközök vannak, a melyekben a nap huzamosabb ideig áttöri a fellegeket. A köznép e tekintetben, bármilyen naivságnak és nevetségesnek tünik is fel, esős időben úgy segít magán, hogy e tóban esernyő alatt fürdik.

Éladó villatelek e tó környékén kevés vannak a legolcsóbb is ölenként 14 korona. A lakások is a legdrágábbak, mert átlagosan napjára egy szoba belekerül hat koronába esetleg nyolcra is és csak szórványossn lehet négykoronás lakásokat kapni.

A Medvetőhöz nagyon közel van a H. Mátyás-vendéglő és még közelebb a Fővárosi, amelyek úgy csirna, mint kiszolgálásra, bármelyik világvárosba beillenének.

A Medvető vize a női bajknál éppen olyan csodával határos gyógyulásokat idéz elő, mint a pöstyéni víz a hülések megszüntetésénél. Még olyanok is gyógyultak meg, akiket bonckéssel nem mertek az orvosok operálni. Az alsóteleptől a Medvetőig a távolság egy és fél kilométer.

(Folyt. köv.)

érintetlen volt s mi az ilyen fejlődni vágyó „természettudós” uracsokra, ha erre — a nekik idegen tajakra — kalandoznak, rákiáltunk: Sutor ne ultra crepidam!

A szabadkőműves szövetelmestamadásait eddig az intelligens elemhez irányítva ismertük. Most lenyűlnak a szeles néprétegre s amit eddig a templom és iskola, pap és tanító alkotott, Istent megvető tévtanakkal a malterkanalások most lerontani sietnek. Beszélhet a pap a szöszeken Istentől, az Isten képre teremtett emberről, erkölcsi igazságról, felebaráti szeretetről, ha a Nép Barátjából okosult nép a szemébe nevet, vagy a fejét tagadólággá rizza. Mert ő már okos! „Nyomatott betűvel, könyvből láttam”, hogy mi nem is az Istentől, hanem a majomtól származunk. Aki ismeri népünk életviszonyait, az tudja, hogy a legtöbb háznál ma is meg egyetlen olvasmány a kalandárium. Hanem ezt aztán meg is tanulják. A hosszú téli este-ken ebből olvas fel az iskolás gyermek a családnak. „Milyen lesz az idő? Mit mond a kalandárium”-mal kezd a beszédet a gazdakörben, szövetkezetben stb. a magyar ember. S itt töviről hegyre meghányják-veik majd ezután azt is, hogy: „Miért járunk mi két lábón?”

Az ilyen tanokon rágódó nép — amint természetek pelda mutatja — elfordul felebarátjától, templomtól, Egyháztól; meghasonlik Istennel (mert nem hiszi létét), hazájával, végül — önmagával.

Ne az istentagadásban, hanem Isten szeretetében szövetkezzék népünk.

Hol van a katolikus papság, általában az intelligencia hagyományos lelkesedése a népért? Miért nem emelik föl szavukat, tiltakozásukat e merénylettel szemben? Avagy talán megtehethet vérbéli katolikus ember, hogy tovább is vezetője, munkása legyen olyan intézménynek, melynek elvégre mégis csak tükre kell, hogy legyen a Nép Barátja Naptár, melyből üdvös kismembereinknek hasznos tanács helyett tévtanok apostolai szólnak hozzá?

Csodálom, hogy ezt eddigelé senki szóvá nem tette. Csodálkozom a közönyön, mellyel fogyni, elveszni hagyjuk katolikus népünket. S bár a szövetkezeti eszmének lelkes híve vagyok s így ellenséges agitacionális szándék nem vezérelhet, mégis ki kell jelentenem, hogy mindaddig, amíg az országos gazdasági és szövetkezeti naptár szerkesztőségét eljárásért a központi igazgatóság (intézőség) felelősségre nem vonja s ennek eredményéről a szövetkezeteket nem informálja; amíg a jövőt illetőleg teljes garanciát nem vállal: igaz katolikus a szövetkezeteket sem anyagilag, sem erkölcsileg nem támogathatja.

Le az istentagadókkal! Le a szabadkőművesekkel! Le a Nép Barátja Naptárral!

Végre nyissuk már ki a szemünket, lássunk tisztán. Lássuk, hogy a katolicizmus megmentéséről szívvel-lelélekkel kell gondoskodnunk. Egyesülünk, szövetkeznünk kell! Minél hamarabb, annál jobb. Per multum eras, cras, tandem dilabitur aetas! A Katolikus Népszövetségre gondoltam! Nő, meg a — naptárára.

Hangódy István.

Aki oly ujságokat vagy más iratokat olvas, melyeket vallásellenes emberek irnak, saját lelkén követ el öngyilkosságot.

Stolz Albán.

Papi-otthon-egyesület.

Az egész társadalom, a szociális tevékenység jegyében lankadatlan szorgalommal agitál, küzd, dolgozik és fárad; tevékeny munkálkodásában mozgosit minden egyént, felkutat minden eszközt, amely céljainak keresztül vitelében segítségére válhat, s nem szűnik meg tevékenységében mindaddig küzdeni, amíg kitűzött célját el nem érte; mikor azt befejezte, a megkezdett alapon új erővel fog más irányú, — de saját céljának megfelelő — terv keresztülvitelére, csak egyedül, — valljuk meg őszintén — minket érhet vád és mulasztás akkor, amidőn mindenki bekopog ajtónkon, felkutatja a plébániákat, tanári, kápláni szobákat, hogy „csak egy fillér alamizsnát” nyujtsunk a siketek, a vakok, némák, sánták stb. szanatoriumára; a tanítók, az árvák, a kiszámíthatatlan egyesületek otthonára; templom, iskolaépítés, tűz, víz, jégkarosultak és nem karosultak felszeresére, mondom, minket méltán illet vád azért, mert a papság hallgat saját let és életfenntartási jogosultsága szociális munkálkodásának előbbre vitelében akkor, amidőn mi mindenkin segítünk, csak magunkról hallgatunk s várjuk az Illyés hollóját.

Hát kedves paptársak! Minket nem érhet baleset? testi, szellemi gyengesség? a tulságos munkában kimerült idegrendszerünk tevékenységének szünetelése?

Hány fiatal paptársunkat tesz munkaképtelenné hirtelen egy hülés, egy veletlen baleset; gége-, tüdő-, vese-, máj-, szívbántalom okozta bémulság, aki különben ha gyors és alapos gyógykezelésben, klimatikus, pormentes helyen épült intézetben, lelkiismeretes felügyelet alá kerülhetne, nem nyerne-e vissza elveszített munkaerjét, megbénult orgánumának teljes épségét? és aztán még mennyi hasznát venné az Anyaszentegyház, a társadalom az ő tevékeny munkálkodásának évsorozatait alatt?

Hát az ilyen paptársaink már eldobni valók, azért, mert önhibájukon kívül nem képesek dolgozni, mint más paptestvérei, akiket a jó Isten egészséggel áldott meg, pedig alapos a remény, hogy egy ilyen intézetben visszanyernék teljes egészségüket.

Hát a még munkabíró, de kifáradt paptársainknak nincsen szükségük egy barátságos otthonra, ahol kevesebb költséggel, — mint a mostani modern követelmények kielégítésére berendezett drága fürdőkön — jó ellátás és egészséges lakás mellett kipihenhetnek magukat, s megújult, felfrissült, meglevendenett erővel fogának az abban hagyott munka folytatásához?!

Hát ti szegény agg paptestvéreink, akiknek az átkos kepe vagy a más hasonló szegény dotáció s pátrioniumhiány nem engedte meg, hogy magatoknak egy szerény kis otthonocskát létesítetek, vagy filéreiteket a jövőre megkuporgassátok? és most alig 10 év alatt a 20—30%-al emelkedett drága megélhetési és lakásméziériák miatt az utcára maradtok, vagy talán a társadalom megvetett páriái gyanánt, kegyelem morzsákon tengessétek le hátralévő agg napjaitokat?!

Nem! ezt nem szabad megengedni; itt tovább hallgatni annyit, mint az öngyilkosság! Ki kell lépünk nekünk papoknak a hallgatás és halogatás sáncai közül; fel kell szólítani a velünk érző társadalmat; megragadnunk minden eszközt, amely bennünket annak létesítésében a kezdet megsejéről, a valóság orrára felfügget és egy otthonot nem létesítünk, ahol a munkában kifáradtak „üdült”, nyugdíjas agg társaink szeretett „otthon” és gyengélkedő testvéreink „szanatoriumot” találjanak, mérsékelt ellátás, gondos felügyelet és meleg szeretet mellett.

Évégből az alsó-kászoni esperes kerület papsága az első lépést megtette; az alaphoz ő az első szemernyi anyagot felajánlotta, akkor amidőn ez évi tavaszi koronagyűlésen egy „papi otthon egyesület” létesítést kimondotta, s ennek tagjait mindannyian jelenkezvén és saját kebeléből egy bizottságot küldött ki, mely bizottság kötelessége ez ügy fejlesztésében a vezér-fonalat kezébe venni, azt folytatni, irányítani és úgy a papság, mint a társadalom figyelmét, érdeklődését felhívni, őket e magas terv kivitelére, megvalósítására buzdítani, lelkesíteni. Nehogy félreértessünk előre kijelentem, hogy az alsó ker. papság ezen eljárásával, sem vezérszerepet, sem a papság között magának semmifele előnyt nem kíván ezáltal elnyerni, csak mint kezdeményező óhaj felépülni s azután átadja a további teendőket azon jóles alkotó tehetségeknek, akik erre mint kiválasztott munkások építsek fel a nagy épületet; tehát összetartást kérünk, mert az oldott kéve szétmállik, megsemmisül, de a tömörült lelkesedés, az öszszetartó buzgóság, az egyetértő munkálkodás, a közös áldozatkétség legyőzi a Goliátot és Dávid művét létesíti, a mustármagot terebélyes fává növeli. Ne azt nézzük hogy ki, hanem azt, hogy mit akarunk?

(Vége köv.)

A Kolozsvári Oltáregyesület jubileumi évet megnyitó tavaszi közgyűlése.

Az egyesület igazgatója, Hirschler József dr. praelátus kanonok plébános körvonalozza a gyűlés összehívásának célját és a tennivalókat az egyesület felvirágztatására. Örömmel jelzi, hogy az idei 1911. év jubiláris esztendő, mert most már az egyesület tíz éves dicső múltja tekinthet vissza. Tíz év egy áldozatkész, lelkes egyesület életében nagy idő. Ezt elsősorban a segélyezett számos szegény templom tudná igazán elmondani. Az eddigi kiállítások is nagy sikerről, a tagok áldozatkésztegeről és lángbuzgalmáról tanuskodnak, az idei jubiláris kiállításnak mindenben méltónak kell lenni az egyesület tíz éves fenyés múltjához. Miután újlag egyhangulag megválasztották a régi tisztikart, bejelent az igazgató az új alapító és rendes tagokat, majd a választmány kiegészítése követte. A tagokat felkéri, hogy lehetőleg mindannyian lépjenek be az újonnan alakult Cecilia egyesületbe és a megerősítést nyert Szt. Antal fiúarvház egyesületbe. Ezután felkéri Komáromy Dezső dr. kegyr. theol. tanárt, az egyesület titkárát, hogy tegye meg mult évi jelentését.

A titkár felsorolja a mult év nevezetes eseményeit. Örömmel és hállával emlékezik meg Székesfehérvár lánglelkű püspökéről, ki az oltáregyesületet azzal tisztelte meg, hogy a szentgyakorlat vezetését elvállalta és nagybójtai fön-szózatát nyomatásban minden tagnak elküldötte. Probáska Ottókar dr. püspök úr öméltségének az oltáregyesület nevében gróf Majláth Gusztáv Károly dr. erdélyi püspök úr öngyémeltósága mondott köszönetet, ki megjelenésével szintén megtisztelte az egyesületet. Kiemeli a titkár a lángbuzgalmú igazgató lelkes szép beszédeit, melyeket az Oltáregyesület ünnepélyes imnapján mondott és vetített keppelkel tartott nagyhatású felolvasásait. Ezután az öszi legutolsó kiállítást említi fel, mint amely fenyés sikerével az Oltáregyesületnek igazi büszkesége volt. A kiállítást gróf Majláth Gusztáv Károly dr. püspök úr öngyémeltósága nyitotta meg gyönyörű beszéddel, ezzel is örök hállára kötelezte az egyesületet. A kiállítás sikeréhez nagyban hozzájárult özv. Imre Gergelyné ruha-

tárosnő, kinek az egyesület leghálásabb köszönetét nyílvánítja. Bochkor Mihály dr., az egyesület buzgó ellenőret jogakadémiai tanárnak nevezték ki Nagyváradra. Míg egyrészt öröm töltött el mindenkit a jól megérdemelt kitüntetésért, másrészt fájdalom, hogy ilyen lángbuzgalmu, vallásos tagot kell ezentul az egyesületnek nélkülöznie. Jegyzőkönyvíleg fejezte ki az egyesület tiszteletét és háláját. Ezután a ruhatárosnő teszi rieg tartalmas, a tagok nagy munkásságát és áldozatkészségét fenyesen igazoló jelentését. Végül a pénztárnok, Schannen Péter tünteti fel a pénztári helyzetet, melyet a tagok örömmel vesznek tudomásul. Ezzel a jubiláris évet megnyitó tavaszi közgyűlést véget ért.

TANKÖNYVEINK.

A mult hetekben, sőt mostanában is sok szó esik az országházban, ép úgy az életben is a tankönyvgyártásról. Különösen a szülők azok, kiknek ez leginkább árt, mert hiszen zsebük érzi a legjobban az érdekes keresztlételet. A Közművelődés mult számában ezt a kérdést fel is vetették. Nagyon helyesen! Igazságosabb felszólalás, mint az, mely a tankönyv kérdéséről tartalmazza, manapság alig van, mert e tekintetben az el., polg. és gimnáziumokban egyaránt erélyes intézkedésre, rendeltetve, törvényre van szükség. Különösen nálunk, az erdélyi egyházmegyében, ahol iskoláinknak egy főhatósága van s így egyöntetűségnek kellene uralkodnia az elemi iskolákban mindenhol, a polgariban hasonlóan, nemkülömben a gimnáziumokban. Irja elő a főhatóság a könyveket s evvel véget szakít a személyi s nem tudom mifele mas kultusznak, mely sajnos, befurakodott iskoláinkba is. Példákat nem hozok fel, de tudom, hogy egy helyt csak azért hoztak be egy tankönyvet — mely határozottan rosszabb a használnál —, mert hát személyes ismeretség stb. köti össze a tantestületet a könyv íróival.

Úgy tudom, hogy erre vonatkozólag van püspöki rendelet, mely határozottan előírja, elrendeli, hogy csakis a Szt. István Tarsulati kiadású könyveket szabad és kell egyházmegyékben használni. Nem tudom, nincs is alkalom hamarjában a rendelet költét idézni. Miért nem hajtják ezt végre? Miért nem tartják ezt be?

A minap panaszkolta a jelzett Tarsulat küldöttje, hogy ep az az egyházmegye, melyben szigorú rendelet van a tankönyvekre vonatkozólag, legjobban tüntet a más könyvkereskedésekben (zsidó) megjelent (meglehető honorariummal megirt) tankönyvek megrendeléseben.

Hát ez nem járja, ez nem törvényiszület, nem katolikus felfogás. Szóvá tettem, mert ezt a kérdést érintettek. Annyi tény, hogyha a főhatóság ezt a kérdést magáévá téve, a szülők segítségére sietne, nagy jót tenne.

HIREK.

Homokszemek.

Elmelkedem az utolsó ítéletről. Sok érdekes dolog ragadja meg a figyelmemet.

A jegyzet azt mondja, hogy az Úr Jézus által mondott előjelek hosszabb időn keresztül — tehát nem szükség-szerűleg gyors egymásutánban — is teljesülhetnek. Mondjuk 200—300 év alatt; egymásból folyva. S így az alábbi okoskodások némi alappal bírnak.

I. Sokan jönnek az én nevemben. (Maté 24.) Nem jött-e Luther, Melancton, Kalvin? . . .

H. Hallani fogtok harcékat. (U. o.) Ott van a harminceves háború, a 48-i forradalmak, stb.

III. Nemzet nemzet ellen támad. (U. o.) — Continensális háborúk zajlottak le. Spanyol-amerikai, délafrikai, északafrikai, török-görög és több keletázsiai háború, melyek mindenikeben világreszkek álltak egymással szemközt. (Afrikai burok európai angolokkal s így t.) Tehát ezek a világtörténelmi háborúk között elsőrangúak.

IV. Leszen dögvész, éhség. (U. o.) Nem rég viharzott át a vén Európán is a retentő kolera és éhsőség veszedelme, mely utóbbiról Jokai is megemlékszik egyik jeles regényében. A csíksomlyói felső templomban is ott látható az akkoriban — Sz. Rókus tiszteletére — festett kép, ezzel a felirattal: „Né a c c i d a t n o b i s p e s t i s !” . . . Ez eléggé jellemző az akkori nagy izgatottságra.

És egyes országokban és nagy világvarosokban ma is az éhhalálnak borzasztó esetei fordulnak elő. (Sőt ma inkább! Pl. I. Tolstói esete Párisban. H o c k : Vigaszt. könyve.)

És ott van India, ahol ezrek halnak meg évente — ehen . . . S e b ö k Imre és I z s ó f, az ifjúság barátjai nagy körültekintéssel, tapasztaltak ezt a borzasztó állapotot. Le is fényképeztek egy éhenhalt csoportot.

. . . Az Úr Jézus pedig azt mondotta, hogy „helyenkint” lesz az éhség. Tehát: nem egyszerre mindenütt . . . S nem így van-e?

V. . . . földindulás helyenkint. (U. o.) Az utolsó húsz év alatt több földrengés volt, helyenkint, összesen — mint az azelőtti 100—200 év alatt . . . Emlékezzünk: San-Francisco, Lissabonra, Amerika több vidékére, Calabria, Szicíliara, a Vezuv gyakori kitöréseire, stb. Valóban feltűnő ez a sok földrengés! . . .

VI. A földön a népekszorongatása kétségbeeséssel a tengerés a habok zúgásakor. (Lukács 21.) Nincs e ott San-Pierre, ahol a tenger vize borzasztó zúdulással a szerencsétlen városra tört . . . Vagy: Messina?! . . . It is „a tenger és a habok zúgása” egyesült a többi romboló erővel . . .

VII. Jelek lesznek a napban. (U. o.) Fényi S. J. fedezte föl néhány évvel ezelőtt, hogy a napfoltok hirtelen megnagyobbodtak, eddigi körvonalaikon túl kiterjedtek . . . Ezt a szokatlan tümenyét az asztronómusok mindnyájan nagy meglepetéssel észlelték.

VIII. Jelék . . . a csillagokban. (U. o.) Mindenesetre figyelemreméltó jelenség, hogy ebbe az időtájbá esik (korszakunkba) a Halley-üstökös átgázolása a földünkön. — Nehány évvel előbb pedig, mikor egy nyári éjszakán az égbolzat nappalimódrá kivilágosodott, az összes csillagászok és meteorológusok a legnagyobb zavarba jöttek; nem tudtak magyarázatot adni. S e f f é l é k ú j a b b a n , s z ó r v á n y o s a n , t ö b b f e l é f o r d u l n a k e l ő . Érdemes az is, hogy a Szaturnusz fenykarikái eltűntek.

IX. Nagy jelek lesznek. (U. o. főnéb.) Francia kultúrhare, bányaszerencsétlenség, a magyarországi nagy éjszék: Gyöngös, Ökörítő stb., a párisi Szajnaáradás, Calabria, San-Pierre, Messina . . . M i k e z e k ?

X. Testvér testvér ellen . . . kihüla szeretet . . . — Nos, nem kezdett-e ma ez beteljesülni?!

Mindenesetre: — „virrasszunk és imádkozzunk!”

F. Z.

— **Koronázási évforduló.** Felsőleges Királyunk koronázási évfordulóján a székesegyházban ünnepélyes istentisztelet volt, melyet Tamási Áron praelátus kanonok tartott.

— **Kinevezés.** Szabó György szentszéki tanácsost, alesperest, kit a gyergyoszentmiklósi hitközség első helyen kandidált, püspök urunk gyergyoszentmiklósi plébánosnak kinevezte.

— **Szentegimádás.** Oltáregyletünk június havi imáadását a barátok templomában tartja vasárnap. A szentegimádás 10 órai nagy misén történik. A befejező szt. beszéd és litánia *d. u. 5 órakor* lesz. Az egylet kéri a hiveket, hogy minél többen keressék fel a templomot s vigyenek virágot az oltárra.

— **A Szentszív-ajtatosságot** városunk közönsége szép számban látogatja. Az elmúlt héten a szt. beszédekert Kovács Lajos praelátus, dr. Fejér Gerő, dr. Vass Albert, Szporni János tanárok, Lestyán József udvari pap tartottak.

— **Plébános beigtatás.** A pünkösdi ünnepek alatt volt a segésvári plébánosnak Dobordán Károlynak beiktatása nagy ünnepek között. Volt estély szindarabbal, társas ebéd, oltáregyleti kiállítás. A beigtatást dr. Körödy Péter kanonok végezte.

— **Harangszentelés.** Pünkösdi vasárnapján Borbádon nagy ünnepek keretében szentelték fel Butyka Sándor plébános a hivek adományából beszerzett nagy harangot. A harang Aradon készült s 230 kg. súlyú.

— **Az idej Katolikus Nagygyűlés.** Az Országos Katolikus Szövetség igazgatósága megállapította, hogy a XI. Katolikus Nagygyűlést november 12—14 között Budapesten tartják meg. Az előkészítő bizottság tagjai: Giesswein Sándor dr., Várdi L. Árpád dr., Zinszky János dr., Zsembery István dr. alelnökök, Hindy Zoltán dr. igazgató, Ernst Sándor dr. és Szabó Antal dr.

— **Brassó új polgármestere.** Brassóból jelentik, hogy a tegnap délután tartott rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés több pályázó városi tanácsossal szemben nagy szótöbbséggel Schnell Károly dr. ügyvédet, a barcasági szász néppárt eddigi elnökét választotta meg Brassó város polgármesterévé.

— **A csíkszeredai róm. kath. főgimn. felavatása.** A csíkszeredai főgimnáziumot folyó hó 5-én avatta fel gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök és adott a nemes rendeltetésének. E nap nagyfontosságú egész Csíkmegyére, de különösen Csíkszereda városára nézve, amely az intézet áthelyezésével, hatalmas kultúrintézménnyel gazdagodott, amely hivatva lesz a jövőben is a megye tanulni vágyó fiai a tudomány elemeibe bevezetni és vallásos meg hazafias szellemben felnevelni. A felavatás, amelyen a többek közt a közoktatásügyi miniszter képviselőtében dr. Gopcsa László miniszteri osztálytanácsos, gr. Beldi Ákos a státus világi elnöke, Pál István referens, Gyálókay

Sándor főispán. Fejér Sándor alispán élén a megye, dr. Ujfalu s i Jenő polgármester vezetésével pedig a városi tanács testületileg, több testvérintézet képviselője s a város és vidék intelligenciája vett részt, nagy ünnepséggel ment végbe. Az egyházi szertartás a főkapuánál vette kezdetét s az intézet beszentelése után a tornacsarnokban keresztfelvételrel végződött. Ezután az intézet kápolnájában Pál István referens szt. misét mondott, melynek vezetésével úgy ő, mint az erdélyi püspök köszönetet fejezte ki a kormánynak, a megyének és városnak adományaikért. A felavatási ünnepséget a Himnusz vezette be. Gr. Beldi Ákos a státus nevében megismételte a köszönet szavait s további támogatásukat kérte ki az intézet részére. Dr. Gopcsa László örömet fejezte ki, hogy a miniszter megbízásából az ünnepségen részt vehet. Meleg szeretettel üdvözlöi a megjelenteket s igéri, hogy a magas kormány jövőre sem vonja meg támogatását az intézettel, hogy az képes legyen jövőre is megfelelni nemes hivatásának. Kívánja, hogy az intézet időtlen-időig fejlődjék és viragozzék. Pál Gábor igazgató kiemelve az ünnepség fontosságát, vázolja az intézet történetét és buzdító szavakat intéz az ifjúsághoz. Egy újabb énekszám után Kassai Lajos főgimn. tanár alkalmi verset szavalt a Kádár Ferenc gyakorló tanár. Dr. Darabus András ügyvéd a tiz évvel ezelőtt érettség tett ifjak nevében mondott beszédet, akik hatszáz koronás alapítványt is tettek a magyar történelemből legjobb székely tanuló jutalmazására. A Királyhimnusz elneklése előtt az erdélyi püspök köszönetet a megjelenteknek és szép szavakkal fejezte ki hódolatát a pápa és a király iránt. Ünnepség után banket volt, amelyen sok felkőszöntő hangzott el. Gr. Beldi Ákos a királyt, Pál István a kormányt, dr. Gopcsa László a megyét és ennek főispánját, Fejér Sándor alispán a püspököt köszöntötte fel. Üdvözlőket küldtek gr. Apponyi Albert, Bologh Jenő, Mikó Balint, Imets F. Jakó, Sümei Géza, Boeskor Mihály, dr. Márki Vilmos, dr. Scheller István, a tanáregyesületek, testvérintézetek stb.

— Csíksomlyóról jelentik, hogy a pünkösdi búcsú nagyon szép rendben és épületes áhitattal folyt le. Az időjárás nagyon kedvező volt, csak a búcsúsok távozta után pünkösdi vasárnapjának délutánján kezdett permetezni a rég nélkülözött csendes eső. Püspök urunk a zsűfólaság megtelt templomban a képzőintézet s főgimn. ifjúság lelkes éneke mellett reggel 7 órakor csendes szt. misét mondott s 10 órakor rövid s lelkes szt. beszéd után kiosztotta a pápai áldást. D. u. 3 órakor volt a képzőint. és főgimn. együttes kongregációnak tagfelvétele, melyen a régi sodalesek is gyertyával kezükben megajították fogadalmukat. Dr. Balázs András tordai főisp. lelkesítő beszédet tartott a felavatandókhöz, ajánlván a szeretetet, szelidséget, tisztaságot mindig győzelmet biztosító gyügyerekkül a kongreganistáknak. A felvétel után szép előadás volt az internátus nagytermében, melyet előkelő közönség egészen megtöltött. „Az elrejtett drágakő” c. ifjúsági szindarabot — melynek főprójában az előestén számos zarándok is megjelent — nagy hatással adtak elő a főgimn. tanuló. Elismerés illeti Rész János régenszt, aki Ágner Béla szubregenssel együtt tanította be a csinos darabot. A zsinüelőadást a képzőintézet növendékeinek gondos éneke és zeneelőadása előzte meg. Este a miniszter helyettesének, Dr. Gopcsa László miniszteri osztálytanácsos megérkezése után a főgimnáziumot fényesen kivilágították, mely ritka látványosságnak nagyon sok nézője akadt.

— Verespataki levelezőnk írja: Az első gyónók áldozó csütörtökön végeztek első szent áldozásukat számszerint 12 fiú és 15 leány.

Székely Katalin férjezett Kovács József bányabirtokosné az unitáriusok és Mikle Katalin férjezett Dávid Pál felőrné a görög-keletiek gyülekezetéből az anyaszentegyház kebelebe visszatértek.

Az oltáregylet június 5-én d. u. ünnepélyes gyűlést tartott a következő műsorral: 1. Ének. (Jöjj el Szentlelek Isten.) 2. Megnyitót tartott Körösi Géza lelkes. 3. Szavalt Bruck Leonka. 4. Ének. 5. Alkalmi előadást tartott Máthé István főesperes. 6. Ének. 7. Szavalt Jánkó Ida. 8. Felolvasott Teleky Dezső szolgabíró. 9. Titkári jelentést tett Vuzdugán Ferenc kántor. 10. Szavalt Hensel Mariska. 11. Ének. 12. Zárszó.

— Junialis. Folyó hó 4-én délután 3 órakor Pompán a Müller József vendéglőjében a piskitelepi rk. hitközség egyháztanácsa az orgona javítási költségeinek fedezésére junialist rendezett. A buzgó hitközségi tagok és mások támogatása mellett a junialis minden tekintetben kitünően sikerült: valóságos népnünepely volt. Az anyagi eredmény elég szép volt; mert 527 kor. 40 fillér bevétel volt, melyből 69 korona felülfizetés. Kiadás 147 K. 30 fill., maradt tehát a szent célra 380 kor. 10 fill. Az orgona javításának céltsége biztosítva van.

— Képesítő vizsgálatok. Kovács Lajos praelatus kanonok ma Szebenbe utazott, hogy elnököljön a szt. Ferenc rendi nővérek intézetében a tanítóképzőedények képesítő vizsgálatán. Onnet Csíksomlyóra megy a tanítóképezde vizsgálatára.

— Nagyszeben. Egy megható felvételi ünnepség. Felejthetetlen, szép jelent folyt le a szt. Orsolya Rendház Mária-Kongregáció életének működésében f. e. máj. 31-én, merici szt. Angela, a Rend Alapítónője dicső nevenapján. Az ezen alkalomból oly ünnepies díszbe öltözött templom mintegy öszszhangot akart teremteni amaz emelkedett hangulattal, mely előlötötte a Szűz Mária szeretetűl hevülő és örömtől sűgározó boldog lelkeket. Reggel 7 órakor ünnepies szt. mise volt a kongreganisták részére, melyben közösen járultak a legnagyobb áhitattal az Úr asztalához. Délután 4 órakor 21 új tag (résztint intézeti névendékek, résztint a városban tartozkodó hölgyek) fogadott hűséget a Szepőlötlen Szűz hőtiszta zászlója alatt. Megható látvány volt, amint a lilimók kis serege, gyöngyvirágkoszorúval és kék szalaggyal feleltek vonult a fővételi ünnepségre a szentelybe. A lélekemelő szertartás fényét kiválóan emelte Herceg Dr. Hohenlohe Károly Egon főesperes-plébános, ki a szt. ténkedést vezette, — főt. Tóth István, mint a Kongregáció elnöke, főt. Szabari Mihály tábori lelkes. Farkas Miklós ferencendi házfőnök, Bádilla János hitoktató és Garabett György káplánok segédlete mellett. A szív lelméyyig ható szt. beszédében őszinte örömmel üdvözölte a leendő Szűz Mária kis hadsereget, szép vonásokban fejtegette a kongregáció célját és gyakorlati útmutatást adott arra, miként kell a Szűz Anya erényeit követnünk. Éremszentelés után elérkezett a várvárt boldog pillanat, melyben az új testvérek kezükben lobogó gyertyával és szeretettől langoló szívvel odatérdelek az oltár elé, hol először esküdtek törhetetlen hűséget a hófehér zászló alatt, ünnepies fennhangon a jelenlevők előtt. Ezután egyenkint terdeltek az oltár lépésőjére, hol ragyogó arccal és dobogó szívvel fogadták a kék szalagos érmeckést és a Mária-Gyülekezet díszes kiállítású diplomáját. Majd szép rendben vonultak vissza előbbi helyeikre.

és menetközben mélységes szeretetük jeléül a Szűz Anya lábához lerakták adományait. Hasonlóképen nyilvánítták a többi kongreganista testvérek is hódoló tiszteletüket. Végül a Te Deum hálaadó, ünnepies hangon való elneklése és a legfenségesebb Oltáriszentség bevétele zárta be a kongregációi felvétel örömnappját. — Majd felozlott a Mária-Gyülekezet kis tábora, és ki-ki örömmel és szt. lelkesedéssel szívében hagyta el a templomot — mint Égi Anyák fölavatott lovagbölgye.

— A segesvári oltáregylet pünkösdi első és másodnapján a plebánián kiállítás rendezett a következő műsorral: 1. Ének Jézus Szent Szívéhez: gyermekkar. 2. Megnyitó. 3. A halálkoszorú, szavalt: Matzak Hermína (német). 4. Szabad előadást tartott özvegy Sándor Lászlóné, az egyesület díszelnöke. 5. Máriaének: gyermekkar. 6. A gyöngyvirág, Tóth Kálmántól; szavalt: Tóth Margit. 7. Pápai himnusz: gyermekkar. A kiállítás pünkösdi mindkét ünnepe d. e. 11 órától d. u. 6 óráig volt nyitva. Adományokat a templomnak villannyal való kivilágítására fordítják.

— Koronagyűlés. A gyergyói espereskerület papsága máj. 29-én tartotta tavaszi koronagyűlését Külyenfalván. Takó János főesperes megnyitójában híven ecsetelte a lelképásztori működés akadályait a népben és a lelképásztorban. A papságnak saját tapasztalatai igazolták elnökölő főesperes szavait, melyek a bajokra és azok orvoslására rámutatott. Jkönyv után Sipos Károly helybeli plebanos szép vonásokon örökölte meg Ferenczy Károly elhunyt győztsimklősi plebanos és a kerület volt főesperesének emléket. Majd Miklós István győalfalvi esperes plebanos, ker. jegyző rendelkezéseket olvasott fel a főesperesnek s a papságnak, a plebanosok és káplánok egymáshoz való viszonyáról és teendőikről. Végül több gyakorlati kérdés megvitatása után elnökölő főesperes a gyűlést bezárta.

— A kolozsvári Szent Imre Egyesület május hó 28-án a róm. kath. főgimnázium dísztermében záruőnnepelyt rendezett, amelynek sorát: György Lajos, az Irodalmi Iskola elnöke, megnyitó beszédében vázolta azokat az eszméket, amelyeket az egyesület vezetó gondolatainak választott s amelyeknek szolgálatában híven kitarított eddig s kitar ezután is. Magas nivójú, remek előadást tartott Várjú János, kegyesrendi tanár, a kultúrőröl, amely hit nélkül kiszárítja a lelket. Igen szépen sikerült novelláját olvasta fel P. Jánosy Béla, az egyesület elnöke. Nagy hatással szavalt Váczy József s a remek ösztetanulásban adott első dalokat a Rácz Zoltán — Nagy Géza — Nagy Dezső — Papp Béla négyes. Az egyesület május hó 29-én tartotta záru-közgyűlését, amelyen leszámolt egy évi, eredményekben minden előbbi felül múlt, munkásságáról. A szűnidei tisztikart az eddigi tisztikarnak itt maradó tagjaiból alkotta meg, kiegészítve néhány újabb tisztviselővel.

— Vettük e sorokat. Kérem. „Aki befogad egy ilyen kisdedet az Én Nevenben, engem fogad be.” Isteni Üdvözítőnk buzdít e szavakkal az irtalmas szeretet gyakorlására, a kisdetek megmentésére. Egyesületünk az Ő nevében veszi pártfogásába a gyámoltásra szoruló arvakat s a mellett, hogy neveltetésükről gondoskodik, legfőbb törekvése őket Krisztushoz vezetni, hogy teljesítse az Úr kívánságát: „Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni.” Egyesületünk égi patronusa: pádnai Szent Antal. Egyesületünk fővédnöke: Máj 11-én G. Károly gróf, erdélyi püspök úr. Ha Krisztust megért ember-társaink támogatásban részesítenek, a jó Isten

aldása lesz vállalkozásunkon. Csak ebben az évben alakultunk egyesületté; ez idő szerint még csak 12 árát nevelhetünk. Egy csöpp a tengerben! Szeretetteljes érdeklődést, jóakaró támogatást kérünk, hogy minél több árát nevelhessünk az igazi életre. Tisztelettel kérjük, kegyeskedjék egyesületünkbe tagul belépni, vagy ha ezt nem tehetné, egyesületünket némi adománnyal támogatni. A legeskelebb adományt is hálás szívvel fogadjuk, mert minden fillér segít az árvak könnyeit felszáritani. Alapszabályaink 6. §-a szerint: 1. Alapítványos tag, aki legalább 100 koronát adományoz. 3. Rendes tag, aki 6 évi kötelezettséggel legalább évi 5 koronát fizet. 4. Pártoló tag, aki 5 koronánál kevesebb évi járulékkal segíti az egyesületet. Minden pénzküldeményt „Dr. S z a m o s i F e r e n c, kir. adóhiv. ell-nör, a Szent-Antal árvahaz egyesület pénztárnoka Kolozsvár. Pénzügyi palota” címre kérjük. Egyéb megkereséseket, tudakozásokat „Szent-Antal árvahaz elnöksége, Kolozsvár, Kökert-u. 25.” címre kérjük küldeni. Br. H u s z á r Károlyné, a kolozsvári oltáregyesület elnöke, Gr. L á z á r István, a Státus alelnöke, orsz. képt., az egyesület elnökei. S z v a c s i n a Geza, udv. tan., polgármester, B a r c s a y Domokosné, a kolozsv. oltáregyes. alelnöke, Dr. H i r s c h l e r József, praelatus-plébános, az egyesület alelnökei.

— **Szekelyudvarhelyről** írják lapunknak: Püspök urunk június 2-án d. u. 1/23-kor megérkezett, s 1/24 után már az összegyűjtött főgimn. és főreális. tanulóknak tartott exhortációt. Azután a vidéki papság segítségével 7-ig gyóntatott. Másnap 7 órakor rövid allocutio után megáldoztatta a reálistákat, kiknek 8-kor előadásra kellett menniök, s 1/28 kor misézett a gimn. tanulóknak, kik az ő kezéből részesültek az utolsó közös sz. áldozásban. 1/210 kor M i k e s János gróf főesperes kocsián és T a m á s A l b e r t igazgató kíséretében Csiksomlyóra utazott. A főpásztor az udvarhelyi zarandoklat élén gyalog tette meg a nagy erdön keresztül vezetot utat a somlyói kegyhelyre (52 kilom.).

— **Évzáró vizsgálat a sepsikőröspataki zárdában.** Folyó hó 30-án szívet-lelket gyönyörködhető, ünneppes számba menő vizsga volt a sepsikőröspataki zárdában. Ünnepet ült e napon a hit és a hitre, mint fundamentumra épített tudás. Hüen leirni az itt hallottakat és látottakat nem is lehet. A vizsgálatot a kisdudovoda kezdte meg. Bámulat fogta el az embert, látva, hogy azoknál az apró gyermekeknél mennyire fejlesztette az értelmet az odaadó lelkes foglalkozás. Ezután következett az elemi iskolai növendékek vizsgálja, mely mindenik osztályban páratlan szép eredménnyel végződött. Nem hiszszük, hogy lenne vármegyékben egy elemi iskola is, hol az első osztály növendékei oly kifogástalanul irjanak és olvassanak, mint itt. Meglepő volt a felső osztályokban a számtani ismeretek terén elért eredmény. A legfogasabb számtani feladatokat a növendékek játszva fejtették meg. Látszik, hogy e zárdánövérök hivatásuk magasztán állanak. Az iskolát nem oly helynek tekintik, a honnan egy kevés, immelámmal végzett munka után fizetést huznak. Ezek szívük-lelkük egészét viszik az iskolába. A tanítást nem robot munkának tartják. Életük minden pererét arra szentelik, hogy a gondjaikra bízot gyermekek vallásos, hazájukat rajongóan szerető honleányokká váljanak. Ha sok ily intézet volna hazánkban, nem kaphatna lábra a destruktív irányzat s nem kellene féltetni a keresztény Magyarországot jövőjét. Örömmel hajtjuk meg az elismerés lobogóját a zárdá főnökje és nővérei és az intézet igazgatója K o z m a

Imre róm. kath. lelkész előtt s Isten áldását kérjük további működésükre.

— **Marosvásárhelyről** kaptunk egy meghívót, melyben azt olvassuk, hogy a Főpásztor pünkösdi kedddjén congregáció felvételt tartott d. u. 1/26-kor a plébánia templomban. Utána diszgyűlés volt a zárdában, melyen előadtak egy szindarabot „A hiúság áldozatá”-t. Belépő díjat (1 K.) a könyvtár jászára fordítják. Közli a meghívó a régi congregálisták névsorát.

— **Halálozás.** Vettük e gyászjelentést. A Szent István apostoli királyról nevezett erdélyrészi Szent Ferenc-rend Tartomány, valamint a dési társház tagjai szomorú szívvel tudatják főtisztelendő P. K o z m a J. Demeter kiérd. házfőnök-lelkész, aranymise áldozár, gimnáziumi és bölcsészeti tanár, Ferenc József-rend lovagja, Szolnok-Dokkavármegye tb. főjegyzője, az erdélyi Provincia Nesztóranak élete 85 ik, szerzetesi életének 67 ik, áldozópapságának 59. évében a halotti szentségek átjatos fölvetele után szerzetes testvérei imái között történt elhunytat. Az Úr szülőjében végzett áldozatos munka bérét nem e világon fizetik. Az Úr dicsőségéért dolgoztál Bányák, az Úr legyen jutalmad! Hült tetemet f. hó 3-án delután 3 órakor helyezték örök nyugalomra. Lelkéért az engesztelő szent miseáldozatot f. hó 6-án delelőtt 10 órakor mutatták be az Egek Urának.

— **Adomány.** K a r á c s o n y Márton apát, főesperes, plébános a nyáradselyei róm. kath. egyház templomának ekesítésére 1 darab diszes feltámadási szobrot, 1 darab értékes öröklámpát és 1 darab pacificálét ajándékozott. — A jó lelkű adakozónak hivi nevében is hálás köszönetet mond a helyi plébános.

— **A marosvásárhelyi vasuti üzletvezetőség.** Kolozsvárról kapjuk a hirt, hogy az ottani vasuti üzletvezetőség kettéválasztása befejezett tény. Az új üzletvezetőséget azonban az eddigi hírekkell ellentétben nem Nagyszébenben, hanem Marosvásárhelyt fogják felállítani.

— **A brassói betörő letartóztatása.** A brassói róm. kath. iskola házában levő gondnoki irodába a mult napok egyikén ismeretlen tettes betört és a kézi pénztárból mintegy 140 korona készpénzt és két 15 ezer koronáról szóló betétkönyvet rabolt el. A gondnok csak pénteken jött a betörés nyomára, mert május 24-én eszközöltek utójára befizetést a pénztárba; 25-én az ünnep miatt a hivatal zárva volt és így a gondnok csak 26.-án. pénteken reggel látta, hogy a pénztár lakatját letörték és a pénztárt kifosztották. Rövid nyomozás után D e m é n y József detektívnek sikerült a tettest F a z e k a s Ferenc, a brassói keresztényszocialista asztalosok volt a l e l n ö k e személyében letartóztatni, aki rövid vallatás után tettét bevallotta; a pénzből még 38 koronát találtak nála, a többi elköltötte. Az ellopott betétkönyveket pedig e l é g e t t e. Azonnal letartóztatták és szombaton átadták a királyi ügyészségnek.

— **A X. katolikus nagygyűlés évkönyve.** Az 1910. november havában lefolyt nagygyűlés működését ismertető könyv I. füzetét most adta ki az Országos Katolikus Szövetség, mint a nagygyűlés rendezője. A 215. oldalra terjedő füzet a nyilvános ülések és a szakosztályi tárgyalások eredményeiről ad számot. Legközelebb hagyja el a sajtót a II. füzet, mely a kapcsolatosan tartott egyesületi ülésekről fog teljes képet nyújtani s azonkívül úgy a hazai, mint a külföldi lapok elhangzott véleményeiről összefoglaló képet adni. Az évkönyv a szövetség hivatalos helyiségében (IV., Ferenciek-tere 7. III. lépcső I. emelet 8 szám alatt) 2 koronáért kapható.

— **Tanulmány út.** Dr. S z e n t i v á n y i Robert tanár, a Bathányi könyvtár tudós igazgatója a karolingi kéziratok tanulmányozására külföldi utra indult. Utba ejti Bécs, München, Trier, Heidelberg, Darmstadt városok könyvtarait. Utazása egy hónapig tart. — Dr. C s u b r y Bonifác, püspök urunk orvosa, három heti orvosi kurzusra Budapestre utazott.

— **Sajtónyomorúság.** Laptársunk az Oltáregyleti Lap ez uton kéri a tisztelt megrendelőit, hogy ha még tartozásban vannak, egyenlítsék azt ki, mert 240 forint hátralék nyomja az illető lap szerkesztőjének a vállat, dacára annak, hogy az első füzethez nyomtatott utalványt mellékeltek. Ilyen a kath. sajtó sorsa.

— **Tudomásul. Adakozók névsorát, felülfizetéseket csak 3 kor. díj beküldése mellett közlünk.**

— **A mozzai.** Városunk ügyes mozzitulajdonosa megszerezte a híres amerikai és néger boxoló bajnokok versenyének 2 km. hosszú filmjét s pünkösdi ünnepek alatt mutatta be a nagy közönségnek. Az érdeklődés óriási volt. A jegyek mind elkelték. A színháznak külön lapja is van. Egy hibát találtunk, hogy az előadásokat nem kezdik pontosan; hozzá kell szoktatni a közönséget a pontossághoz. Előadások alatt hosszúra nyújtják a pauzákat.

TAN- ÉS NEVELÉSÜGY.

Elért eredmények.

Az egész ország tanítóóságának élénk érdeklődése mellett foly a közoktatásügyi költségvetés tárgyalása, melyhez a tanítóóságok oly nagy érdekei fűződnek. Egyelőre azonban inkább csak elvek tisztázásáról van szó, melyeknek nyomában csak később fog a követelmények megvalósítása következni.

Az eddigi tárgyalások alapján eldöntöttnek lehet tekinteni, hogy a jövőben várható javítások legeljeze az lesz, hogy tanító és tanító között különbség ne legyen. Az 1897. t. c. XXVII. magyaránú előrelépést jelentett a tanítói munka megbecsülésében. Csakhogy ennél a lépésnél nem lehet megállani. Először is be kell következnie az egyenlősítés keresztülvitelének, melyre nézve Apponyi Albert gróf, volt közoktatásügyi miniszter szólalt fel nagy hatással. Az ő nyilatkozata szerint, ha annak az ideje eljön, hogy a tanítói fizetésrendezés továbbfejlesztésében előre haladhassunk, ennek a különbségnek kiegyenlítését tartja igazság szerint a legelső és legsürgősebb kötelességnek.

Aligha áthatatjuk magunkat azzal, hogy rövidesen lényegesen nagyobb eredményt emel elérhessünk. Kivánságnak ugyan többet jelent ennél a M o l n á r János javaslata és G i e s s w e i n Sándor felfogása, aki határidőhöz köti a munka megkezdését, mikor azt sürgeti, hogy a tanítói státuszrendezés ügyében még a jelen ősz folyamán ankét hivassék össze az érdekeltek bevonásával. Ugyanő sürgeti, hogy a tanítók tisztességes státuszrendezéshez jussanak. Hogy mit tart elérendő célnak, illetőleg határnak, azt a beszéd nem jelezte. Nem kell azonban különös jósló tehetség annak megállapítására, hogy a mozgalomnak csak akkor fog végeszakadni, ha a tanítói állás anyagiakban is egyenlővé válik a hasonló képzettséget kívánó pályákkal. Nálunk meg talán egyebütt is a multban voltak kiváltságos pályák, melyek a tekintélyt és az anyagi jobb ellátást learatták. Lásanként azonban a szociális érzék fejlődése minden forrongás nélküli is ráviszi az emberiiséget, hogy az állami életben minden működés

ágazat egyformán megérdemi a méltánylást és egyformán számot tarthat a kellő jutalmazásra.

Az anyagi javadalmazás kérdésében még a fizetésrendezésnél is hamarabb nyer megoldást a lakpénz ügye, melyre nézve a miniszter kijelentette, hogy a lakásviszonyok megdrágulásának tekintetbevételével a tanítóknak segélypénzt adjanak. Kérdés azonban ismét, hogy ezen lakásbérpótlás csak állami tanítókra terjed-e ki vagy a más jellegű iskolák tanítóira is. Azonban most már alig tehető fel oly szűkkeblűség akár a közoktatásügyi vezetősége részéről, akár a többi iskola fenntartókról, hogy tanító és tanító között újabb különbséget teremtenének a szállásügy terén is. Ezen ügy azonban az államon kívüli iskolafenntartókat kevésbé érdekli, mert ők a legtöbb helyen már a multban el látták iskoláikat tanítói lakásokkal.

A multa nézve is van Apponyinak a fajó sebekre egy tapasza, amelyet a tanítósnaknál hálával kell elismerni. Ez a régi, a jelenlegi fizetésrendezés előtt nyugdíjba ment tanítók sorának javítása a tanítói nyugdíj revíziójával kapcsolatban. Ezzel ő már minisztersége alatt foglalkozott, de dülöre nem tudta vinni. Ezek sorának felkarolását az magyarázza, hogy a népoktatásnak legnehezebb, fejlődő stádiumában voltak munkásai, de nem részesültek az 1907. évi te. áldásában.

Általában a költségvetési vita folyamán oly vedelmezői léptek sorba a tanítósnak, hogy ezekre büszkén tekinthetünk föl. De különösen az tölthet el meglepéssel, hogy végre a tanító állása egyenlő fontosságúnak ismertetik el más közpályákkal. Külön is leszögezendő Apponyi nyilatkozata: „Nem szeretnék hierarchiált megállapítani a különböző közfunkciók között; mindegyiknek megvan a maga fontossága; nem akarunk egyéni előszeretlet miatt az egyik pályán működők fölé helyezni a másik pályán működőket.”

Igen, ez az, aminek általánossá tetelen munkálkodni kell! Minden pálya egyformán szolgálja a társadalom, a haza ügyét, ha lelkiismeretesen töltik be. Minden pálya emberét egyenlően részeltetni kell a társadalmi elismerés anyagi és szellemi javaiban!

P. J.

A gyergyói róm. kath. tanítóegyesület folyó évi május 30-án Maroshévízen látogatott nagygyűlést tartott.

Elnök Miklós István espereskerületi tanfelügyelő lelkesítő megnyitójában felhívja a tanítósnak a szociális munkálkodásra. Felhívja, hogy országunknak minden jóérzésű tanítóját a vallás erkölcsi nevelés fejlesztésére. Határozott állásfoglalásra a szabadkőművesség és ennek támogatása alatt álló „Új korszak” ellen.

Id. Józsa Sándor indítványára a gyűlés lelkesülten és egyhangulag kinyilatkoztatta, hogy a társadalomban és az iskolában egyaránt, felveszi a harcot, a hazafis és valláserkölcsi eszmékben felépült rendet megbomlasztó elemekkel szemben. Együttal mely megvetéssel itéli el az „Új korszak” című lapot és azt a tanítósnak, a mely e körül csoportosul.

Felhívja a szomszéd vármegyék tanítóegyesületeit is, hogy e küzdelemben fogjanak kezét.

A gyűlés tárgysorozatának kiemelkedő pontját még Geröffy Csanád gyergyószentmiklósi tanító előadása az egyházamhan való tanításról és Gróf Hedvig szászhegyi tanítónő mely értelemmel elmondott szavaiat képezte.

Több folyó ügy elintézése után a gyűlés 1/2 órákor véget ért.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dr. uisner György nagyküüllővármegyei tanfelügyelőt Maramaros vármegyében, Mirtse Lajos Beszterce-Naszód vármegye tanfelügyelőjét Komárom vármegyében, Erdődi János tanfelügyelőt, a belényesi tanfelügyelői kirendeltség vezetőjét Beszterce-Naszód-vármegyébe helyezte át. Borhyné Pallanky Anna gyulafehérvári áll. és Pálffy Etelka nagybeeskereki tanítókat kölesönösen áthelyezte.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

* **Feltűnést kelt gazdag tartalmával** a „Kis Pajtás” képes gyermekújság e héten megjelent új száma. Kedves kis baladát közöl Toth József fordításban Jézuska az erdőn cimen. Folytatja a páratlan érdeklődéssel kísért Lenke, a békeapostol című szindarabot. Bajos verset írt Báthory Gábor és a Vásárfiáról, továbbá Bátsi Balla Jenő Arany ABC je kelti föl figyelmünket. A természet világából vett rovatabaj érdekes képek kíséretében közöl valamit a majmokról. Ezen felül számtalan apró történet, vers és apróság gazdagítja a füzetet, nem is szólva a művészi képekről és a pompás humorról, mely valóságos üdülést nyújt a szellemnek. Az áldozatkész kiálltás dacára is a „Kis Pajtás” a legolcsóbb gyermekújság. Előfizetési ára félévre 4 korona. A kiadóhivatal Budapesten, VII., Thököly-út 16. szám alatt van, ahonnan ingyen mutatványszámot szivesen küldenek az érdeklődőknek.

* Az „Élet” 23. száma a következő tartalommal jelent meg: Vasárnapi level: A vidék dicséretei. — Modern pünkösöd. Prohászka Ottokár. — A Szent-Anne-i zárdapótlak, Saint Paul. — Selene. (Regény.) Orbán Dezső. — Laeta Acilia. Anatole France. Dr. Petrich. — A marokkói szent háború. Fráter Aladár. — Blaznevacz halála. Kanizsai Ferenc. — Csütörtök úr. (Regény.) Chaesterton-Hévy. — Csevegés a bajokról. Janiró. — Könyvek. — Színház. — Mozgóképek. — Szerkesztői üzenetek.

* **Javulás.** Gyermekszimű egyfelvonásban. Irta Saskeőy József. A drámai erő nélkül összeállított kis munkán bár a kezdetlegesség észrevehető még, nem tagadható, hogy sok kedves, vonzó jelenete van. Gyermekelőadásra alkalmas. Nyelvezete könnyű. Mint úttörő munkát — e nembem — mi is üdvözlőjük. Kapható a kiadónál: G. Szabó Lajosnál Orosházán. Ára 50 fillér.

Közgazdaság.

A városi iparos inasiskola kiállítása. Az inasiskola igazgatósága és tanárikara június 1—6. napjain a belvárosi kisdudóv nagytermében szép kiállítást rendezett az inasok rajzaiból és munkáiból. A kiállított tárgyak a jobb iparosaink műhelyében tanuló fiúktól származtak. Képvisele volt majdnem minden iparág. Sajnosan kellett azonban látnunk, hogy a cipészipar, mely pedig oly fejlett Gyulafehérvárt, kevés kiállítóval jelentkezett. Az elrendezés csinos, izléses volt és dicsérte a rendezést végző tanítók izlését.

A dohánygyártmányok drágulása. Július 1-én drágább lesz a szivar és a cigaretta. A drámacigaretta 2 fillér (most 1 fillér), magyar cigaretta 2 fillér (most 1 fillér), sport 3 fillér (most 2 fillér), hölgy 4 fillér (most 3 fillér), hercegovina 4 fillér (most 3 fillér), meruphis 5 fillér (most 4 fillér), szultán 5 fillér

(most 4 fillér), stambul 6 fillér (most 5 fillér), princessas 5 fillér (most 4 fillér), portorika szivar 8 fillér (most 7 fillér), hosszú 5 fillér (most 3 fillér), rövid 6 fillér (most 5 fillér), virzsinia 12 fillér (most 10 fillér), kuba 11 fillér (most 10 fillér), trabukko 18 fillér (most 16 fillér), britanika 16 fillér (most 14 fillér), regalia média 18 fillér (most 16 fillér). A dohányjövődék igazgatósága a dohánygyártmányok drágulása folytán 20 millió kor. nagyobb jövedelemre számít.

A székely háziipar fejlesztése. A marosvásárhelyi Székely Társaság közgazdasági osztálya a székely háziipar fejlesztése ügyében behatóan megokolt fölterjesztést küldött a kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszterhez. A fölterjesztés kifejti, hogy az egyre nagyobbodó székely kivándorlást csak rendszeres és nagyüzemi háziipari akcióval lehetne csökkenteni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. „Bocsásson meg Szerkesztő úr, hogy a tények száraz elsorolásánál maradok és honorátt tollal érdemké nem phrasisoltam ki a pusztá kötelességeltje sítéseket. Nem akarok senkinek lelki csömört okozni.” — Mindenestre értelmellen és furcsa sorok.

S. L. „de nagyon kérjük ezt a szöveg esonkítása nélkül megtenni, vagy ha nem volna annyi hely kapható, inkább egészen elhagyni —” hova jutnánk, ha mindenki ezt óhajtana? Most az egyszer teljesítjük óhaját, de jövőre csak bizza reánk a dolgot.

Szegesvár. Köszönjük a programokat, de inkább referátát kértünk.

Piros pünkösöd. Későn jött — de meg nagyon elnyújtott és — gyenge. Röviden és velősen. Üdvözlöm a papirkosár mellől.

Bánffy Dezső. Nem vált be. Kolozsvár. Köszönöm az évkönyvet. A felhívás is jóni fog. Egyéb mozgalomról is kérék tudósítást.

Kurzusok. Olyan növény ez, mit nem lehet a mi körülményeink talajába ültetni, most még eltonnyadna. Előbb alkalmas talaj kell. Az osztrák viszonyok egészen mások. A ki képzni akarja magát, kurzus nélkül is megteheti, p. o. ott a plébániási vizsga, s a sok szakkönyv és lap. Egyelőre ez nekünk elég. Üdvözlöm.

FLEISCHER JÁNOS

(Keresztény katolikus cég)
egyházi ruha és reverenda-szabó
PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Évek hosszú gyakorlatai képezik a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott **reverendák és címádák, papi civil öltönyök** előállítására.

Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. **Mindennemű egyházi ruhák:** casulák, pluvialek, velumok, baldachinok, minisztráns ruhák, zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák stb. készítenek.

Nem kell sem Budapestre, sem Bécsbe menni. Üzletem **versenyképes** minden pesti vagy bécsi céggel úgy **szabászat, mint ár és minőség** tekintetében. Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek.

! Költségvetés, árjegyzék ingyen. !
— Személyesen is megjelenek —

Keresünk egy megfelelő üzlethelyiséget és elsőrendű ÜZLETVEZETŐT.

Ajánlatok Nagyváradra intézendők.
Moskovits anatomiai cipőgyár részvenytársaság Nagyvárad.

HAZAI IPAR!

ALAPITTATOTT 1770.

Andrásófszky Efraim

műharangöntő Kolozsvárt, Kossuth L.-u. 36. sz.

Ajánlja a főtisztelendő minden felekezetheli magas papság, egyházközség és tks. gondnokságok figyelmébe Erdélyben legnagyobb

harangöntődjét.

Elvállalja minden fajta harang öntését vagy repedt harangok újraöntését és azok be-cserélését. Ajánlja továbbá az általa feltalált s a birodalom mindkét feleében kir. szabadalommal kitüntetett **vaskoronás felszerelését** felelősség mellett. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesít.

Költségvetéseket kívánatra bérmentve küldök azonnal.

Tisztelettel **Andrásófszky Efraim.**

Magyar Breviárium.

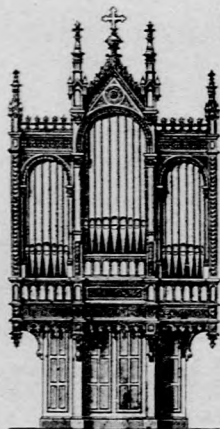
Egyházi zsolozsmák a Bold. Szűz, az apostolok, vértanúk, hitvallók és szüzek ünnepére és a halottak emlékére.

A szent zsolozsma az Egyháznak legidősebb és legfonszegebb imádsága, melyet a legtudósabb szentek szerettek s melyet semifele költészet felülmúlni nem tudott. Tizenhét évszázad óta a szent zsolozsmában találták szentjeink legfőbb örömeiket és sok szent mondja, hogy a zsolozsma végzésekor az angyalok is velünk imádkoznak, mivel ez a Kath. Egyház hivatalos, köteles imádsága kezdet óta. E lélekemelő himnuszok, szent beszédek és értelmezések magyar nyelven most jelennek meg.

Megrendelhető 5 koronáért „A Kereszt” kiadóhivatalában Budapest, :: III. Nád-utca 1. szám. ::

BODA JOZSEF

ORGONA ÉS HARMONIUM ÉPÍTŐ CSIKTAPLOCÁN.

Van szerencsém a főtiszt. papság és a n. t. egyháztanács szíves tudomására hozni, miszerint

orgona és harmonium építő műhelyemet

teljesen újonnan rendeztem be, minek utána módomban áll a legnagyobb szabású orgona építést is elvállalni. Bárminemű javításokat és átalakításokat jutányos árban, pontosan eszközölök.

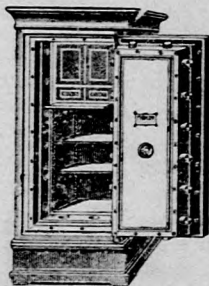
A nagyérdemű közönség pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Boda József, orgona és harmonium-építő Csiktaplocán.

ALAPÍTVÁ 1898.

ALAPÍTVÁ 1898.

Magyar gyártmány.

Tudvalevő, hogy minden egyháznak tűzmentes szekrényt kell szereznie. Amely egyháznak még eddig nincs tűzmentes szekrénye, forduljon bizalommal ::

METEOR

pénzszekrény- és tresorgyárhoz

■■■■ Budapest, VI. Gömb-utca 59. ■■■■

Mintatelep V. Marokkoi-u. 4.,

hol a legegyszerűbbtől a legkomplikáltabb tűz és betörésmentes szekrények kaphatók.

Az Erdélyegyházmegyei központi alapítványi pénztár Gyulafehérvár, a Veszprémi püspökség és a Szent-István-Társulat Budapest stb. szállítói.

Árjegyzék díjmentesen küldetik. ■■■■ Telefon 103-71.